

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta.
Előfizetési ára
1 évre 1 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270.sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m.

Felelős kiadó: DRENYOVSKY JÁNOS Kispést, Fő-tér 12., fsz. 2.

A missziói munka nehézségei és örömei.

(Jegyzetek Vapaavuori Tuure budapesti előadásából.)

Minden misszionáriusnak első nehézségei közé tartozik a búcsú. A hazuról való elindulás. El kell válni a szülőktől, a rokonoktól, a barátoktól, a hazától. Nem könnyű dolog ez akkor, amikor az ember egy másik világrészbe indul. Tudom jól, hogy mit jelent majd ez Kunos Jenőnek is, mert magam is átéltem, nekem is sokat jelentett, pedig nem is gondoltam arra, hogy mire visszajövök, szüleimet már nem látom. Öreg édesapám könnyes szemmel megáldott, az indulásnál csak annyit tudott mondani: Áldjon meg téged az Isten... és atyám könnyes tekintete elkísért a messzi idegenbe. S amikor hazajöttem, az öreg paplak már üres volt. Meghalt az édesapám és az édesanyám is. Bizonyos fókig kedves volt az elindulás. Kikísért a sok barát a tengerpartra..., menyasszonyom már két évvel előbb kiment... és mégis az első nehézség a hazuról való elindulás.

A következő nehézség a megérkezés. Ahová mentem: az ambó négerék közé, nem voltam úttörő misszionárius. A finn misszió ott már 70 éve dolgozik, így én csak mások lábnyomába léptem. S amikor a hajó Afrika partjaihoz érkezett, igen rossz benyomást tett rám az, amit láttam. Minden piszkos, minden csak homok, sivatag és tűrhetetlen nagy hőség. Afrika holdvilága valóságos csodálatba ejtett és nem hittem a szememnek. Majd mikor autóbuszra szálltunk, hogy Afrika belsejébe induljunk, utunk mentén igen sokszor találkoztunk vadállatsordákkal. Antilopokkal és struccokkal, melyek nem egyszer autónkkal versenyt futottak.

Mikor megérkeztünk, akkor kezdődött csak minden nehézség. Mikor befejeztem Finnországban a teológián a tanulmányaimat, azt hittem, kész ember vagyok. De Ambó földön mindent újra kellett kezdeni. Újra beiratkoztam az első elemibe. A missziói munka tetőkészítéssel kezdődött, zsuppkévék számolásával és türelemmel. Mint szőke ember, igen sokat szenvedtem a nagy melegben. Az árnyékos helyen is 40 fokot mutat a hőmérő. Legjobb júniusban megérkezni, akkor legalább az éjszaka tűrhetőbb.

Azután kezdődik a nyelvtanulás és a különféle helyi szokás el-sajátítása. Meg kell tanulni a sokféle köszöntést, „társadalmi“ érintkezést. Pl. az üdvözlésre háromféle kézszorítás van, a felállás helyett éppen az ellenkezője, a leülés és a végnélküli kérdezősködés az egészségi állapot után... Külön nehézség megszokni azt a

piszkot, amiben a bennszülöttek élnek. Víz nincsen, vagy csak igen kevés. Mósakodás ismeretlen fogalom. Ellenben valami piros zsiradékmal vastagon bekenik testüket, arcukat és kezüket, amit a legyek milliói repdesnek körül. Természetesen a kézfogásnál a misszionárius is beszennyeződik. És ilyen kezekkel, ilyen tálakból és poharakból a misszionáriusnak is enni és inni kell, mert különben nem hallgatják meg, szóba sem állhat velük.

A munkafolytatás is igen nehéz. A misszionárius feladata ott nem előadás és prédikáló körút tartás, hanem a keresztyén élet élése. Az egyes emberekkel való türelmes foglalkozás, beszélgetés és főleg az életfolytatással adott példaadásban áll a munka lényege. Ehhez az is szükséges, hogy a misszionárius megtanulja a gondolkozásmódjukat, mert különben elhallgatják az embert órászámra, de aztán ha megkérdezzük őket megértették-e, egész nyugodtan ráfelelik, hogy nem. Nem lehet európaiasan beszélni és prédikálni, hanem egészen egyszerűen, a legérdekesebben, mindent az életük-ből vett képekkel illusztrálni, mert az ambó négerek igen nagy gyermekek.

A misszionáriusnak tanítónak, házigazdának, orvosnak, építőmesternek, cipésznek és vadásznak kell lenni. Egyszóval mindenhez kell értenie, mert a szó szoros értelmében még beteg szamarakat is hoznak a missziói állomásra gyógyítás végett.

A vendégeskedés is a napi programhoz tartozik. Az ambó négerek igen szeretnek vendégeskedni. Ha a sürgős munka miatt megváratom, akkor többször el kezd köhécselni, míg végül türelmetlenül rám szól. A hosszúranyult vendéglátásnak aztán rendszerint valami kérés a vége. Igaz, hogy sohasem jönnek üres kézzel, mindig van náluk egy-egy állatbőr vagy ehhez hasonló ajándék, de ennek ellenében megkéri az árat egy-egy öltözet ruhában. Sőt az egyik türelmesen végig hallgatta a misszionárius bizonygatótételét — és örültem, hogy alkalmam nyílt az igehirdetésre, — a végén azonban azt felelte: és most mit fizetsz, hogy végig hallgattalak? A misszionáriusnak azután vissza kell adni a látogatást és itt rendszerint alkalom nyílik nagyobb igehirdetésre is. Ilyenkor a beszédnek rövidnek és szemléletesnek kell lenni. Igen szeretik az éneklést, ami szintén sok pogányt hódított már meg.

Sohasem indulhatunk útnak orvosi táskával. Nem tanultam gyógyítani, de feleségemtől, ki képzett betegápoló, megtanultam az alapvető tudást. Szükség is van erre, mert a tisztátalan életmód melegágya a vérbajnak, a szembajoknak és a különféle trópusi betegségeknek. Láttam betegeket, kik valósággal a szemünk előtt rothadtak el. Egy alkalommal elfelejtettem magammal vinni a táskámat. Messze jártunk az állomástól, mikor egy édesanya a hátikosárban egyéves gyermekét hozta elém. A lábain már a csont látszott és a hátikosárból végig az anya hátán folyt a genny a gyermek seiből. Látszott, hogy azzal is már végigjárták az összes kuruzslókat és már menthetetlen volt. Közben igen kevés a kötszerünk. De boldogok lennénk, ha egyszer meglepetésképpen Budapestről is érkezne egy kötszeres csomag e szegények ápolására.

Gyülekezeti gondozás nehézségei Mindig Istennek nagy csodája, ha egy pogány megtér. Van missziói állomás, hol 20 évig egyetlen egy lélek sem tért meg. Isten csodája a megtérés; azt itt látjuk a legjobban. Megnehezítik ezt a pogány szokások, melyek közül a legborzalmasabb a pogány menyegző. Dorbézolás, orgia, kicsapongás és sok minden történik itt, ami a pogány keresztyénekre is nagy hatással van. Ide elviszik a pogány szülők a keresztyén gyermeküket. A másik szokás az anyai uralom. A királyság is az anyai ágon öröklődik. A nőnek külön háztartása van és külön a férfinak. Külön föld, külön állatállomány. A gyermek felett is csak az anyának van rendelkezési joga. Igen sok a civódás, de ha megtérnek, szorgalmas és mély hitéletű emberekké válnak.

A misszionárius lelki harca is a nehézségek közé tartozik. Az óriási meleg valahogyan ránehezedik lassan az ember idegrendszerére. A 40 fokos melegben olyan mintha az ember agya meglágyulna. És a nagy melegben csodálatosan minden rossz tulajdonság megnő, megkétszereződik. Szentlélek nélkül a munkát nem lehet kibírni.

És ezen a nehéz földön mégis vannak örömök. Sohasem halottam olyan mélyen járó prédikációt, mint a megtért Zakeusnak a prédikációját. Amellett élete teljes odaszentelése a Krisztusnak. Gyermekei valóságos hősök. Vannak édesanyák, kik inkább megkorbácsoltatják magukat, semhogy visszamenjenek a pogány férjükhöz. Éheznek inkább a missziói iskolában, mindenüket otthagyják, csakhogy ne kelljen pogány férj mellett élni. Vannak emberek, kik utolsójukat is eladták, hogy Bibliát vehessenek. Van nekünk ott kint egy megtért hűséges gyermeklányunk, Ráhel. Velünk együtt örült és sírt mindenben. Ilyen hűséges szolgáló itthon is kevés akad. Amikor elindultunk Afrikából gyermekeim, különösen Mirjam (három gyermeke van Vapaavuorinak, mind a három ott született ambó földön s négerül beszélnek) arra kért, vigyük magunkkal Ráhelt. Mivel azonban egy bennszülöttért 50 fontot kellene fizetni, hogy kivigyük, nem tudtam mással megmagyarázni a kisgyermeknek, hát azt mondtam nem jöhet velünk Ráhel, mert fekete bőrű. Az ártatlan kis gyermek annyira szerette a kis szolgáló lányt, hogy így válaszolt: „Akkor hát, apám, fessük be Ráhel bőrét fehérre...” „Ráhel bőrét fehérre festeni nem lehet, de lelkét fehérre mosta a Bárány vére, hófehérre.”

Akik Afrikában jártak, kétféle zenére lehettek figyelmesek. Nekem is mindig borzalmas élményt jelentett, ha a kettőt hallottam. Az egyik a dzsungel vadállatainak éneke, a sakálok a vadállatok rémületes ordítása és vonítása, melyet sokszor tulkiabál a másik, a vademberek sajtáságos monoton, egyenletes, a jazz-zenére emlékeztető lüktető éneke. Gyermezem egyszer úgy is a rádió jazz-zenére azt mondta: „Hallod, apám, a vadak énekét...”

De hála legyen Istennek, hogy hallani már Afrikában más éneket is. Hallani már keresztyén éneket is és ha erre gondolok és arra, hogy milyen tekintettel haltak meg azok a bennszülöttek, kik

elfogadták az Urat, akkor mindig azt mondom, sohse bántam meg, hogy Afrikában voltam.

A bennszülöttek igen jól olvasnak lábnyomot. Minden lábnyomról tudják, hogy az kié. Egy lábnyomot én is ismerek — mondja Vapaavuori — és ez Annak a drága Megváltónak a lábnyoma, aki értem is vérént ontotta. Az Ő lábnyomában járva tudom és tudhatjátok, hogy az Úr vár mireánk. *Danhauser László.*

„Az uralom az ő vállán lészen.“

És. 9, 6.

(Ifjusági Egyesületi külmisziói óra anyaga.)

A külmiszió munkája Isten munkájába kapcsol bennünket, Isten munkatársaiává avat. Ez a munka felöleli az egész emberiséget, az egész világot. Hogyha a keresztyén misszionárius igazán Krisztus szolgája, akkor elmondhatja, hogy az ő szántóföldje az egész világ. A tőlünk legtávolabb esők is szomszédainkká, felebarátainkká lettek, akiknek őrizőjévé, gondozóivá, barátaivá tett minket az Isten. Mert Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson. A külmiszió azon dolgozik, hogy az ember az legyen, aminek Isten szánta: testvér. Hogy amint Isten gondoskodó szeretete mindenkire kiterjed, amiként Krisztus mindenkéért meghalt, amiként a Szentlélek a keresztyénséget az egész földön hívja, gyűjti, megvilágosítja, megszenteli, úgy mi is mindnyájan törekedjünk azon, hogy a nagy emberi szolidaritás, testvéri közösség megvalósuljon. Ez akkor válik valóra, ha az uralom egészen a Krisztus vállán lesz; ha minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr, az Atya Isten dicsőségére.

Már az őskeresztyénségben megvolt egy elfogult és szűkkeblű irányzat, amely azt akarta, hogy aki keresztyénné szeretne lenni, az előbb legyen a zsidó nép tagja a körülmétkedés és a mózesi ceremonális törvények megtartása által. Ez a szűkkeblű irányzat Krisztus uralma helyett egy felekezethez egy fajnak, egy népnek az uralmát kívánta munkálni. Ebbe belefűlladhatott volna az egész keresztyénség. Pál apostol volt az a férfú, aki megakasztotta ennek az irányzatnak az elharapózását. Neki tulajdoníthatjuk Isten után, hogy a keresztyénség világvallássá lett. Annak a Pál apostolnak, aki magát a Krisztus szolgájának tartotta és nem akart mást hirdetni, mint a megfűszert Krisztust. Ahol a Krisztus csak cégér, amely alatt az uralmat emberi vállakra akarjuk helyezni s a koronát ember fejére akarják tenni, ott nincs igazi keresztyénség s az ilyen keresztyénséggel a Krisztus népe nem köthet békét.

A keresztyénség világvallás, mert Krisztusra az egész világ rászorul. Ha Krisztust valamely nemzet ki akarja sajátítani, meghamisítja az evangéliumot, ellenségévé lesz Krisztusnak. Aki nincs önzetlenül, odaadóan, hátsó gondolat nélkül a Krisztussal, az Krisztus ellensége. Aki a keresztyénségben, vagy a keresztyén misszióban önmagát akarja érvényesíteni, vagy előtérbe állítani, az az ördögnek dolgozik és az embereket megrontja. Az uralom Krisztusé s nem emberé. Nem emberé, még közvetve sem, t. i. úgy sem, hogy valaki a Krisztus nevében, vagy helyetteseként kíván uralkodni. Krisztus az ő dicsőségét és uralmát másnak oda nem adja. Ő szolgálatra, nem uralkodásra hívja el az embereket, mert ő is olyan volt köztünk, mint aki szolgál.

Ahol a föld hátán akad egy ember, az az ember rászorul Krisztusra, a Krisztus evangéliumára, a Krisztus váltóságára. Legyen az az ember fehér, fekete, sárga, vagy csokoládé színű. Legyen az magyar, német, vagy japán. Nincs különbség, mert mindnyájan vétkettek és híjjával vannak Isten dicsőségének. Azt könnyű beláttatni a világgal, hogy szükség van világkereskedelemre, világforgalomra, minden ember oktatására és nevelésére; hogy szükség van a tudomány és civilizáció eszközeire, találmányaira az egész vi-

lagon. Milyen könnyű rákapatni még az afrikai félvadakat is pld. a mozira! De úgy látszik még a keresztyénségben is vannak olyanok, akik nehezen tudják belátni, hogy minden embernek szüksége van Krisztusra. Akik a külmisszióval nem törődnek, azok úgy látszik azt hiszik, hogy másoknak nincs szükségük a Krisztusra.

Hogyha a keresztyénség mindig tudatában lett volna annak, hogy a keresztyénség világvallás, az egész világnak szól és a keresztyénség ebben a tudatban élt és munkálkodott volna, ma nem lenne ez a zűrzavar és fejetlenség Európában és az egész világon. A világmiszióról való megfeleledkezés a keresztyénséget elbágyasztotta, sekélyessé tette és csak névleges keresztyénséggé fajult. Nincs meg benne az isteni erő. Az ifjúságtól sok függ, hogy ez a jövőben másképp legyen.

A külmiszió a világ egyik leghatalmasabb szervezete. És munkálkodása a legáldottabb. De mégis, aránylag még milyen kicsiny munka a világ és az emberiség többi vállalkozásaihoz képest! Ma, amikor az államok milliárdokat áldoznak egy évben fegyverkezésre, milyen nevetségesen csekély összegnek tűnhetik fel az, amit a külmiszióra adakoznak a keresztyének! Van sok olyan falu, ahol száz év alatt megközelítőleg sem adnak annyit a külmiszióra, amennyit egy-egy bucsu vagy bál alkalmával megisznak, megesznek és elfüstölnek. Hány olyan magyar ifjú van, aki virtusból döntögeti és fizeti a liter borokat a kocsmában, de nem ad egyetlen fillért sem, amikor külmiszióra kellene adakozni a perselybe!

A külmiszió mérlegre helyezi keresztyénségünket. Megmutatja, hogy mit ér a vallásosságunk, a hitéletünk, a Krisztushoz való hűségünk. És menyire kitérnek ennek ennek a hitnek, ennek a vallásosságnak, ennek a hűségnek gyarlósága, szármalmas csődje! A mai Magyarországot keresztyének nevezik. De hol vannak azok, akik a Krisztust uralkodni engednék a szívükben, az életükben és a zsebükben? Hány ilyen magyar van? És ha kevés az ilyen magyar, akkor lehet-e országunkat keresztyén országnak nevezni? Lehet, ha a keresztyénség alatt nem keresztyénséget értünk. Hanem bemázolt pogányságot. A jel keresztyén, de a lélek pogány. Festett koporsó.

Adatok: A keresztyén miszió a következő áldásokat viszi a népekhez: 1. A családi élet megtisztítása, a nők és gyermekek sorsának javítása. 2. Az orvosi miszióval az egészség és jobb lakás és élet viszonyok. 3. A misziói iskolákban nevelés és oktatás, jellemképzés, ipari és mezőgazdasági iskolák. 4. Jóakarát, a misszionáriusok önfeláldozó munkája egybevetve némely fehér ember harácsolásával és gazságaival. 5. Együttműködés a különböző keresztyén népek közt a külmiszióban; a különböző keresztyén egyházak közönsége a misziói konferenciákon. 6. A munka méretei: 25.000 misszionárius, sok millió új keresztyén, százezrei a bennszülött munkásoknak.

A Rockefeller-Alapítvány, amelynek áldását egynemely magyar szeretetintézmény is élvezi, kiküldte Keletázsziába Dr. Flexner Simont a külmiszió tanulmányozására. Dr. Flexner egyike a világ leghivatottabb embereinek a kutatások terén. Azért küldte ki épen őt a Rockefeller-Alapítvány. Dr. Flexner ezt írja jelentésében: „Nincs a világon még egy olyan, akár emberbaráti, akár üzleti szervezet, amely a befektetett pénzt oly gyümölcsözőben tudná felhasználni, mint a külmiszió.”

Dr. Judd Valter egy kínai kórházban van alkalmazva. Ez egy 160 ágyas kórház. Az egyetlen kórház nyolcmilliónál több kínai számára. Gondoljuk el, hogy Magyarország lakosságának egyetlen egy kórháza lenne!

Titkári jelentés

a Misszióegyesület működéséről 1936. októberétől 1937. októberéig.

Helyi munkák.

A beérkezett jelentések alapján az egyes helyi csoportokban is csendes és hűséges munka folyt. Az összejöveletek közös hangja és fohásza mindeütt az eljövendő misszionáriusért való imádság. Miközben hátratekintve hálaát adtunk a másutt virágzó és jubiláló munkákért.

A budapesti csoportban a jubiláló neuendetselsai misszióról Farkas Zoltán kölesdi lelkész, a jubiláló Gossner misszióról br. Podmaniczky Pál egyetemi tanár, a jubiláló orvosi misszióról Danhauser László titkár, a finn külmisszióról Zászkaliczky Pál főtí lelkész, Döbrössy Lajos ref. mohamedán misszionárius a mohamedán misszióról, Schoppe Károly a liebenzelli misszió kínai munkájáról, Wallrabenstein Jakab Bodelschwingeről és a bétheli misszióról. A dzsagák imádkozó életéről Danhauser László titkár és Hogyan készül egy misszionárius címmel Karsay Gyula tartottak előadást. Írásmagyarazattal: Túróczy Zoltán, Zászkaliczky Pál, dr. Molnár Gyula, Drenyovszky János, Németh Károly, Groo Gyula, Rimár Jenő és Scholz László lelkésztestvérek szolgáltak.

A szarvasi fiókegyesületnek 210 tagja van. (173 rendes és 37 pártoló.) Gyermekszövetségét Szlovák Miklós hitoktató vezeti kb. 40—45 taggal. Az egyesület Kellő Gusztáv lelkész vezetésével minden hó első hétfőjén tart imaórát. Az Alliance imaórát megtartják. Áldozó csüt. vendég előadó tartott igehirdetést (Scholz László). Ihmels igazgató náluk is látogatást tett. Van könyvtáruk, amit a tagok szorgalmasan használnak. Az egyesület fenntart egy bennszülött evangelistát. Eddig Puspamát, de őt most már munkakörbe helyezték és ezért tárgyalások folynak Lipsével arra nézve, hogy ki lesz az utód. A misszióegyesület helyi elnöktársa Lányi Hermin betegsége miatt leköszönt és helyébe özv. Fertig Alajosnét választották. Az egyesület évi bevétele 693.78 P. Kiadása: 593 P. Vagyoni 857.65 P. Az egyesület minden tagja 2.40 tagdíj ellenében kapja a Missziói Lapokat. Szarvason a misszió iránt az érdeklődés nagy és az áldozatkészség nem lankad.

Győrött minden hó második hétfőjén volt külmissziói biblióra. Ezeket igen változatos előadások hangzottak el. Kristussal Oslóban. Gurland. Livingston. A kommunizmus Oroszországban. Zsidómisszió. Kína. Az angol király koronázása mint misszió. Harms Lajos Finn Külm. Előadók voltak: Túróczy Zoltán, Szabó József, Szollár Irén, Schoppe K., Alanen György és Lujanan Márton lelkészek. Gyermekszövetség taglétszáma 129. Évi offertórium: 555.58 P.

Lébényben: A gyermekszövetségi órát Baranyai Mária óvónő végzi 27 taggal. Vízkereszt ünnepén és február 21. és 28.-án külmissziói ünnepélyt rendezett a gyülekezet mely alkalmakkor 42.50 P. volt az offertórium. Egy alkalommal a gyermekek exotikus ruhában szép verssel vonultak végig a falun és külmissziói iratokkal terjesztve propagandát csináltak a külmisszióknak.

Szekszárdon minden hó második keddjén tartottak külm. bibliórákat, melyen az igehirdetés anyagát a M. L. igéje képezte. Előadás anyagát képezte a jubiláló lipcsei misszió, a jubiláló Gossner misszió indiai munkája, a neuendetselsai misszió munkája, a nő helyzete Afrikában stb. Meglátogatta a gyülekezetet Ihmels Károly igazgató és Danhauser László titkár, ki a jubiláló orvosmisszióról tartott előadást és igehirdetést. Szorgalmasan olvassák a vezető lelkész Németh Gyula könyvtárát. Az összes offertórium: 33.10 P. Az ifjusági istentiszteletek közül havonta egy külmissziói jellegű.

Nyíregyházi fiók egyesületben is változatlan buzgalommal folyt a munka. Több külmissziói összejövetelt és ünnepélyt tartottak, melyeken helyi és vidéki előadók szerepeltek. A helyi csoportot Ihmels igazgató is meglátogatta.

Székesfehérvári fiókegyesületnek az elmúlt esztendőben 28 rendes és 7 pártoló tagja volt. Hetenként egyszer jöttek össze bibliórára. Sajnálattal kell megemlíteni, hogy egyházközségi ügyekben felmerült nézeteltérésekből kifolyólag fiókegyesületünknek úgy az egyházi, mint a világi elnöke lemondott tisztségéről és ezen tisztségek a mai napig sincsenek betöltve, ami azonban a heti összejövetelek megtartásában nem képez akadályt. Januárban szeretetvendégséget tartottak, melyen Johnson Gisle norvég lelkész, április 13.-án pedig Drenyovszky János vallásánár tartott előadást. Fiókegyesületünknek 231.52 P évi bevétele és 173.87 P kiadása volt, maradvány 57.65 P, vagyonállaga 278.74 P jövedelmező, 99.65 P nem jövedelmező, összesen 378.40 P. Szenvedő vagyona nincsen. Költségelőirányzata 294.65 P. Christananda missziójára 382 P-t gyűjtöttek. Ezen a helyen is kérjük híveinket és barátainkat, hogy imádkozzanak fiókegyesületünk ügyének békés és Istennek tetsző megoldásáért.

Ostffyasszonyfán: A felnőtteknek minden hónapban egyszer, a rendes bibliaóra keretében tartanak külmisziói előadást, rendszerint Virágh S.-né: Nők a misszióban c. munka alapján. Minden alkalommal ígéhirdetés is van. Élénk gyermekszövetségi munka folyik. (Folytatjuk.)

Nagy Ansgar, észak apostola.

Irta: **Leontine von Winterfeld-Platen.**

Fordította: **Zarándi Attila.**

(Folytatás)

Csak egy marad nyugodtan. Csak egy nem siet a meneküléssel. Ansgar az, komolyan néz a remegő leányra.

— Asszony, miért cselekszel így velünk? Nem vagy a Gothebert atyafiságából való pogány?

Irmela megrázta fejét.

— Irmela vagyok, a nagy Herigar egyetlen leánya. Atyám meg akar keresztelkedni és föl akarja építeni az első keresztyén templomot Svédországban. Vár titeket keresztyén papokat, különösképpen téged, nagy Ansgar.

A szerzetes arca nagyon komoly.

— És ha Isten akarata volna, hogy előbb a kalózoknak hozzam el a keresztvétséget? Egyébként miért vezérelt volna ebbe a magányos sziklavárba?

Irmela szemében nagy aggodalom tükröződik.

— Nem, nem, kegyes atyám, ez nem lehet Isten akarata! Menekülnöd kell a leggyorsabban, mint a többieknek, mert Gothebert úr holnap éjszaka el akar hurcolni téged az áldozati kőhöz, hogy véredet ontsa a régi istenek dicsőségére.

Ansgar összerázkódik. Keskeny, szögletes arca nagyon sápadt. Inga-do-zása csak pillanatig tart. Magasan kiegyenesedik.

— Ha Isten meg akar menteni, az még holnap is hatalmában áll. Szolgája és követője vagyok, ebbe az országba küldött. Bensőmben érzem, hogy nem cél nélkül kellett ebbe a pogány várba jönnöm. Nem szabad gyáván elfutnom, valamit el akar érn rajtam keresztül. Várom kell, míg Ő hív.

Irmela remegve áll. Könnyek gördülnek végig sápadt arcán.

— És ha Isten engem választott ki, hogy tanácsoljalak téged? Hátha általam hív?

Ansgar lassan megrázta fejét. Szeme távoli messzeségbe néz.

— Világosan érzem, hogy Isten még nem hív. Ha most elmenekülnék, az a szörnyű börtöntől és kegyetlen haláltól való félelem miatt történnék. Nem menekülök, várom hívását, miglen annak órája eljön.

Ansgar lassan visszatér áporodott levegőjű, sötét börtönébe.

VI.

Irmela sápadtan és kövémeredten áll. Ezt nem várta! Ansgar visszatér börtönébe! Az örök álomba merülten hevernek az ajtó előtt. A többi szerzetesek kimenekültek a sötétségbe Irmela nyitva hagyta az ajtót arra az esetre, ha ez a különös Ansgar mégis meggondolja magát.

Aztán fölsiet a nedves, csúszós lépcsőkön. Gunhilda asszony lakosztályában időzik mintegy félóráig, hosszú, komoly beszélgetésben. Mielőtt megvirrad, látják Irmelát Gunhilda asszony fekete kancáján lovagolni napkelet felé, mindig a tengerpart mentén. Atyjával Herigarral már gyermekora óta lovagolt. Olyan tervet eszelt ki, amit soha senki sem tett volna föl a csöndes, szelíd Irmeláról.

VII.

A hideg őszi éjszaka ismét leszállt. Sötét árnyak imbolyognak a hegykúpon lévő áldozati követ körülvevő erdők fölött, a parázsló fáklyák vörös, cikkázó fényében. A boszorkány ünnepélyesen áll és belemormogja ráolvasó igéit a lángokba. Oldalán papok és fegyveres pogány férfiak állnak. Ansgar hátrakötött kézzel áll közvetlenül a kő mellett, szemben a boszorkánnyal. Tudja, hogy áldozati halált kell hálnia, de arcáról sem félelmet, sem bor-

zadást nem lehet leolvasni. Tiszta szemét fölfelé irányítja a csillagokkal telehintett ég felé, keskeny ajkán nagy, távolbanéző mosoly honol.

A pogányok csodálkozva állnak. Más színjátékot vártak, mint többi nagy áldozati ünnepéleiknél. A fogolytól jobbra és balra két űr áll csupaszkarddal. Gothebert űr sötét arccal áll mögöttük.

A főpap jelt ad. Az áldozati kés megvillan sovány kezében.

Az őszi éjszaka hangtalan. Egyetlen fuvalom se rezdíti a tölgyfáknak majdnem lombjavesztett koronáját. Valamennyien visszafojtják lélegzetüket, mert most következnek a boszorkány ünnepélyes imája.

Egyszerre fölhangzik — mint vihar zúgás, vagy távoli tenger hullámainak döngése — vágató lovak patáinak érdes, föltartóztathatatlan vágatása — egyre közelebb és közelebb — mint tompa zúgás a holdvilágos éjszakában.

Herigar űr hűséges embereivel körülzárta a pogányokat. Herigar űr lobogó, szürke szakállával gyorsan odalép a kuporgó boszorkány és papjai elé.

— Nem tudod, hogy királyunk eltiltotta az emberáldozatot? Nem tudod, hogy te és papjaid büntetésre méltók vagytok törvényeink szerint, ha keresztyén vért ontotok az áldozati kőnél?

Ansgarhoz lép és kardjával elvágja kötelékeit.

— Jőjj velem Istennek embere, mert régen vártam már reád. Az én oltalmam alatt állsz és Herigarnak van hatalma itt az országban. Most majd együtt építjük meg az első keresztyén templomot Svédországban.

VIII.

Irmela szívében nagy boldogság honol, hogy rettenthetetlen lovaglásai által, észak bátor apostola még jókor megmenekült ellenségei kezéből. Hírt tudott vinni atyjának Herigarnak és övéinek a boszorkány és Gothebert űr kegyetlen szándékáról. Őh milyen öröme volt Herigarnak, mikor ismét karjába zárhatta elveszett gyermekét! Csodálkozással és borzalommal hallotta tudósítását.

IX.

Ansgar most már mindenütt prédikálta az Evangéliumot Dél-Svédországban. Nagy örömeire Gothebert és Gunhilda is megkeresztelkedtek, miután fiucskájuk egészen meggyógyult.

Kegyves Lajos később megalakította a hamburgi püspökséget, az északi misszió kiinduló és támogató pontjával. Első püspöknek Ansgart nevezte ki.

A hamburgi püspökség megszüntetése után Ansgart nevezték ki Bréma érsekévé. Ott is halt meg 865-ben.

Az áldás szüntelenül áramlott innen a pogány világba, mert Ansgar fáradhatatlanul tevékenykedett Urának és Megváltójának, Jézus Krisztusnak szolgálatában.

Missziói imaóra.

1938. évi jelmondatunk: „Az én Istenem pedig be fogja tölteni minden szükségteket az Ő gazdagsága szerint dicsőségesen a Krisztus Jézusban“ (Fil. 4, 19.).

A Misszió egyesület tagjai és a misszió barátai minden hónap második keddjén, tehát most: február 8-ikán, missziói csendes órát tartanak. Vagy csoportokban, vagy ha erre nem nyílik alkalom, magánosan.

Februári imaóránkon elmélkedjünk **Isten hatalmáról.**

„És hozzájuk menvén Jézus, szóla nékik, mondván: Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön“ Máté 28, 18.

„Valakik pedig befogadák őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az ő nevében hisznek“ János 1, 12.

Ákik nem barátai a külmisziói munkának, sokszor hivatkoznak — ok nélkül — arra, hogy a pogányoknak nincs szükségük reánk, mert azok nálunk nélkül is elvannak. A külmiszióban azonban nem az a lényeg, hogy a pogányoknak mire és kire van szüksége. Legalább is keresztyén szempontból

nézve, nem ez a külmissziói munkának a rugója. A külmisszió elkerülhetetlen követelmény a keresztyének körében mindenütt, ahol Krisztus uralmát és tekintélyét komolyan veszik; ahol hiszik és vallják, hogy az uralom az ő vállán van (És. 9, 5). A hívő keresztyének nem az a kötelessége, hogy okoskodjék és kibuvókat keressen. Becsületbeli kötelessége az, hogy amikor urának parancsát hallja, engedelmeskedjék. Minden lagymatag keresztyénségnek ez a nagy bűne, hogy nem engedelmeskedik. Innen származik az a visszásság, hogy „keresztyénséget“, „keresztyén egységet“ emlegetnek olyanok, akiknek eszük ágában sincs Krisztusnak engedelmeskedni, hanem a keresztyénség köpenyge alatt gyűlölséget, pogányságot terjesztenek; a maguk dicsőségét és anyagi hasznát keresik; a keresztyénséget idegen célok szolgálatába szegődítetik. Igaz keresztyénség csak ott van, ahol a keresztyének feltétlen odaadásal engedelmeskednek Krisztusnak, elismerik, hogy ő a világ ura.

Ahol ez a komoly és becsületes keresztyénség van, ott nem török a fejüket a, „keresztyének“ azon, hogy mi haszon van a külmisszióból, mennyi a ráfizetés és mennyi térül vissza. Egyszerűen engedelmeskednek a parancsoknak, mert belátták, hogy engedelmesség nélkül nem keresztyének.

Igen különös dolgok sülnének ki abból, ha a keresztyénség azt tenné, amit az emberek tőle kívánnak s amit emberek szükségesnek látnak. Pál apostol azt írja: „Látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének.“ Róm. 7, 23. A világ azt szeretné, ha a keresztyénség a bűn törvényének szolgálatába, amely a test tagjaiban van. Emberi érdekeket mozdítana elő, emberi hiúságokat legezgetne, emberi dicsvágyakat elégítene ki. Sajnos a „keresztyén egység“ hangoztatása is sok esetben ilyen nagyon is „emberi“ elgondolásokon, számításokon és terveken alapul. Egység akar lenni az evangéliumi igazság rovására. Megalkuvás az emberi tévelygésekkel és visszaélésekkel a Krisztus uralmának csorbításával. Az emberi erő és hatalom szolgálata, ahelyett, hogy megbíznánk Isten hatalmában és erejében s annak szolgálatának. Gyávaságból fakadó békevágó rothadt béke után, ahelyett, hogy hősiesen és bátran harcolnánk, mint Krisztus jó vitézi.

A külmisszió is az első parancsolaton alapszik: „Én vagyok a te Urad Istened, ne legyenek teneked énkívülöttem idegen isteneid.“ Isten kijelentése, Isten igéje, Isten parancsa eljött, itt van, akár akarjuk, akár nem. S az igaz keresztyénség az, amely hiszi azt, amit Isten igéje és parancsolata mondanak: Isten a mi Urunk!

Ima: Mindenható Isten! Tied az ország, a hatalom és a dicsőség. Tőled származik minden jó. Szeretni akarlak Téged minden erőmmel, mert mindent Te adtál. Gyarapodni, erősödni kívánok hitemben, szeretetemben és engedelmességemben. Irgalmasan segíts ebben a törekvésemben. A Jézus Krisztus által. Ámen.

H I R E K.

Esperességek figyelmébe! A Misszióegyesület filmdia pozitív gyűjteményét a közel jövőben újabb belkölmissziói tárgyu filmekkel gyarapítjuk. Ezeket is készséggel kikölcsönzi az Egyesület az esperességeknek, ha van vetítógépük. Az Egyesületnek csak egy vetítógépje van. Ehhez hasonló gépet kis és filmdia pozitívra, 100 wattos projekciós izóval, bőrönddel 90 pengőért lehet kapni. Ez a gép hat méterről 2.5 nagyságú képet ad. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az Egyesület titkára: Danhauser László, Bp. VI. Bajza- t. 45.

A szarvasi Misszióegyesület f. évi jan. 8-án tartotta — az egyetemes imahét utolsó összejövetelét követően — évi közgyűlését. A nagy számban megjelent tagok az elnöki beszámoló kapcsán áldó kegyelettel emlékeztek meg arról a hat tagtársukról, akik a múltévben az Örökkévalóságba költöztek s őszinte sajnálattal arról a további tízről, akik egyrészt Szarvasról való eltávozásuk, másrészt életviszonyaik megnehezülése miatt léptek ki tavalay az egyesületből. Hála legyen Istennek, aki új tagokat is hívott a misszió szarvasi munkásai sorába. Már az imaórák

folymán és a közgyűlésen tizen lelkészektől kérték az egyesület tagjaiul s kilátás van arra, hogy az eltávoztak helye nemsokára be lesz mind töltve s így a taglétszám nem fog megfogyatkozni. Sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés, hogy az indiai bibliás asszony, — akit havi husz Márka hozzájárulással tartott fenn az egyesület — más munkatérre távozott: de a havi hozzájárulás további folyósítására indította a közgyűlés a Lipcsei Missziói Társulat igazgatójának az az értesítése, hogy más missziói munkának a szarvasi Misszióegyesület nevében való alkalmaztatása Indiában már folyamatban van. A közgyűlés kiegészítette tanácstagjainak számát Klimaj Mihály, szarvasi KIE. főtthkár beválasztásával s megnyugvással vette tudomásul az egyesület pénztári helyzetéről előterjesztett ellenőri jelentést, mely szerint 1937-ben a bevétel 622.97 P a kiadás pedig 520.86 P volt. Végül az országos missz. egyesület egyh. elnökének hálás örvendezésre hangoló, de egyben hívbé és bölcsőbb sáfárkodásra buzdító levelét hallgatták meg a közgyűlési tagok s azután — jó szándékban megerősödvé — oszlottak szét az új évben folytatandó, Isten országát építő, további munkára.

Nyíregyháza. Missziói egyesületünk az elmúlt 1937. év második felében is megtartotta rendes havi összejöveteleit. Ez alkalmakkor Belák Sándor tokaji lelkész, egyesületi elnök, Krecsák Kálmán hitoktató lelkész, Rováts Gyözőné és Veczán János tartottak missziói vonatkozású írásmagyarazatot. — Ferencziné Margócsy Erzsébet a francia missziói lapok nyomán ismertette a francia missziói munkát. Mátis Béla a kínai misszióról, Soltész István pedig az Oroszországi misszióról olvasott fel. — Mátis Etelka, Soltész Mária és István, Benczur Sándor és még többen szavalaikkal, énekeikkel szolgálták a misszió szent célját. — A nyíregyházi missziói egyesület ezévi első ünnepélyét január 6-án tartotta meg. — Joób Olivér lelkész bevezető imája után Soltész István tanító olvasta fel az Oroszországi misszióról írt dolgozatát. — Oroszországban nemcsak az istentelenség dolgozik, hanem az Isten is. Az Antikrisztus küzd a Krisztussal, de győz-

ni fog, mint mindig a Krisztus. A misszió ügyének diadalra jutását maga Isten végzi és vivja ki. Ő akarja, hogy minden ember üdvözüljön s az igazság ismeretére eljusson. A misszió munkáját nem gátolhatja senki és semmi sem. A salamonbokr-tanyai iskolakörzet ifjúsága szavalaival, párbeszéddel s egy szindarab eljátszása által hívták fel a jelenvotak figyelmét arra, hogy Istennek munkásokra van szüksége, mert — „sok a bűn, sok a baj, éhesekek a lelkek.“ Befejezésül Hulvej István lelkész tartott megragadó erejű írásmagyarazatot. Nem halok meg, hanem élek! — Luther Márton eme jelmondata alapján történelmi áttekintést nyújtott a ker. egyház történetéből. Bár a Krisztus igazsága olykor-olykor elhomályosodott is az egyházban — mondotta — de Isten támasztott férfiakat, kiknek munkája nyomán megtisztult fényrel ragyogott fel a krisztusi tanítás: a szeretet érvényű parancsának teljesítése. Mindnyájan, kik Krisztus munkásai vagyunk, Krisztus diadal szekerét vonjuk és célhoz érünk. Ez a hit, reményesség lelkesítsen s adjon erőt az új évben is. Az ünnepély után imaóra volt.

A budapesti imaóra január 11-én a szokottnál sokkal ünnepélyesebb volt. A zsófolásig megtelt egyetemesek egyházi materemben sok lelkész, a testvér egyesületek és újságok küldöttei előtt tartotta meg Vapaavuori Tuure finn lelkész, misszionárius és Kunos Jenő magyar evangélikus misszionárius előadását. Eredetileg az összejövetel bucsuösszejövetelnek készült de, a zavaros politikai helyzet miatt Kunos Jenő csak ez év ősszel tud Kínába indulni és addig még egyszer átutazik Magyarországon mikor is hivatalosan elbucsuztatja a Misszióegyesület. Dr. Deák János egyetemi tanár bevezető imádsága után Dr. Molnár Gyula elnök üdvözölte a megjelenteket és ismertette az összejövetel történelmi jelentőségét. Majd Vapaavuori Tuure tartott előadást a missziói munka nehézségeiről és örömeiről. Finnből Túröczy Zoltán győri lelkész tolmácsolta. A missziói munka nehézségei a bucsuzásnál kezdődnek, s folytatódnak a bensülöttek szokásainál, nyelvi és „társadalmi“ különlegességeinél. A missziói munka nem prédikációs kör-

utakból áll, hanem keresztyén életfolytatásban, amit a benszülöttek néznek és figyelnek. A betegápolás, a gyülekezetek gondozása, egyes pogány szokások és nem utoljára a misszionárius lelki küzdelmei mind súlyos próbát jelentenek a munkában. De minden nehézségért kárpótol egy-egy megtért lélek, kinek hűsége, ragaszkodása és hitbéli mélysége megindító. Az előadás sok apró részlete és rendkívül érdekessége mindvégig lebilincselte a hallgatóságot. Kunos Jenő csupán néhány szóban szólt a maga elhivatásáról és küldetéséről. Ján. 12, 24. alapján az elhaló mag életéhez hasonlította azok életét, akik missziói munkára indulnak. Az aratni való sok, de gyümölcs csak a halálon keresztül fakad. „Megyek, szívesen megyek meghalni, hogy a magyar misszióknak is gyümölcse legyen...” — Az estén közreműködött a fasori evangélikus vegyeskar Peschko Zoltán orgonaművész vezetésével és orgonajátékával, valamint Bogdán Gyuláné szólóénekeivel. Nekik ezen a helyen is hálás köszönetet mondunk szép művészi közreműködésükért. Az estét Zászkaliczky Pál lelkész imája fejezte be.

Kunos Jenő és Vapaavuori Tuure körútja. Január hónapban a következő gyülekezetekben jártak vendégeink: Kíssomlyó, Győr, Kispéc, Felpec, Tét, Érd, Kispest, Fót, Budapest-Üllői-út, Cegléd, Tiszafüred, Szentés, Hódmezővásárhely, Szeged, Makó, Nagylak, Mezőhegyes, Battonya, Pityvaros, Csorvás, Szarvas, Nyiregyháza, Hatvan, Nagytarcsa, Gödöllő, Budapest-Obuda, Angyalföld, Diákgyűlés. — **Február hónapban:** 5.-én Sárszentlőrinc, 6: Szekszárd, 7: Veszprém, 8: Celldömölk, 9: Gérce, 10: Mészlen, 11—12: Theol-Otthon, 13: Sopron. — Kérjük a misszió barátait, hogy hordozzák imádságban a meglátogatót és meglátogató gyülekezeteket, hogy az előadásokat áldás kísérje. Az Isten már eddig is megáldotta a körutat: Budapesten egy orvos, Győrött három egyén jelentkezett a misszió szolgálatára.

Christananda Nelson dr. körútjára még lehet jelentkezni Danhauser László titkárnál Budapest, VI., Bajzautca 45. Elsősorban azok a gyülekezetek jönnek tekintetbe, ahová Kunos Jenő nem jutott el.

Figyelmeztetés!

Több oldalról jelentik, hogy egyházunk híveit egy u. n. „Luther-szobor-akció” képviselőiben ügynökök keresik fel, akik gipsz Luther mellszobrot hozva forgalomba, az egyetemes egyházra hivatkoznak és híveinket állítólag azzal is megtévesztik, hogy „akciójuk” a Budapesten felállítandó Luther szoborral kapcsolatos és a tiszta jövődelem egy része annak céljait szolgálja.

Megállapítom, hogy ehhez az u. n. „akcióhoz” az egyetemes egyháznak semmi köze sincs és attól az egyetemes egyház a kért ajánlást határozottan megtagadta.

Felhívom tehát egyházunk híveinek figyelmét arra, hogy ezen Luther mellszobornak terjesztése a Budapesten felállítandó Luther szobor létesítésével semminemű összefüggésben sincs és semmiféle egyházi célt, vagy érdeket nem szolgál.

Megállapítom végül, hogy a Budapesten felállítandó Luther szoborra való gyűjtésre megbízást, vagy meghatalmazást senki sem kapott. Önkenntes adományok átvételére egyedül és kizárólag az egyetemes egyház pénztára, a lelkészi hivatalok és az egyházi lapok szerkesztősegei jogosultak.

Hittestvéri üdvözléssel:

Budapest, 1937. dec. 28.

D. Bárány Radvánszky Albert s. k.
egyetemes felügyelő.

Missziói Tanácsülés 1938. január 11-iki gyűlésén tudomásul vette a Tanács a titkár jelentését, hogy Kunos Jenőt és Vapaavuori Tuurét összesen 40 gyülekezet hívta meg. Utjukat a titkár előkészítette, számukra a Magyar Állam Vasutól kedvezményes jegyet szerzett. A vendégeket a Misszióegyesület saját vendégeinek tekinti és kiadásukat minden tekintetben fedezi. Elsősorban az offertóriumokból. A Tanács tudomásul vette a Finn misszió társulat kérését, hogy Kunos Jenő két havi segélyét 50—50 pengő a magyar misszió egyesület fizesse ki. A Tanács felkérte Vapaavuori Tuure afrikai misszionáriust, hogy írja meg az Ambó földi élményeit egy magyar nyelven megjelenő füzet alakjában.

A misszióért. A Harangszó kis olvasói félév alatt 6.50 kiló ezüst papírt

és 2.20 kiló használt bélyeget küldtek be a misszióknak. Hasonlóképpen Sztovicsek Gusztáv budapesti s lelkes növendékei is nagy mennyiséget gyűjtöttek. A kis munkások buz-

golkódását köszönjük s külön megdicsérik az alsószeptori iskolagyülekezet tagjait, akik nemcsak sokat gyűjtöttek, hanem azt rendben fel is ragasztották.

Kimutatás.

Tagdíjak: 1938-ra: Budapestről vitéz Sréter Ferenc 3 (1), özv. Gáncs Aladárné 3 (1), Szauer Klára 3 (1), Lehoczky György 3 (1), Köhler Jolán 3 (1), Borsos Magdolna 3 (1), Rimár Jenő 3 (1), Rimár Jenőné 3 (1), Trenka Tamásné 3 (1), Gulyás Sándorné Kispeszt 3, Emődi Elemér Kecskemét 3, Brenn Zoltán Zalaegerszeg 3 (1), Korcsek Zsigmond Kisalag 3 (1), Sztéhló Gábor Nagytarcsa 3, Borgulya Endre Szarvas 1, Mayer Ödön Kőhidtelep 3, özv. Ritter Frigyesné Győr 3 (1) pengő.

1937—38-ra: Fábian Imre Sárszentlőrinc 6 P.

1937-re: Budapestről Zulauf Henrik 3 (1), Dr. Zelenka Frigyes 3 (1), Loycell Árpádné 3 (1), Dr. Scholtz Oszkár 3 (1), Szuhovszky Gyula 3 (1), Schulek Tibor 3 (1), Danhauser László 3 (1), Sopronból Lomniczi Géza 3 (1), Nitschinger János 3 (1), Ziermann Lajos 3 (1), Karner Károly 3 (1), Szarvásról Kellő-Gusztáv 3 (1), Borgulya Endre 1, Győrből D. Kapi Béla 3 (1), Horváth Zsuzsanna 3 (1), Zalagalsa evangélikus egyház 3 (1), Szabó Dezső Csöngé 1, Nagy István Alsóság 1 (1), Cséry Lajos Dombóvár 3 (1), Jeszenszky Gyula Kistarcsa 3 (1), Markó Emma Salgótarján 3 (1), Pavlik Ferenc Bonyhád 3 (1), özv. Winter Adámné Mezőberény 1 (1), Urbán Arnoldné Érd 3, Horváth Sándor Csabdi 3 (1), Németh Sándor Ostffyasszonyfa 2, Csáko Gyula Kisvárd 3 (1), Scherer József Szentgotthárd 3 (1), Takács Elek Homokbödöge 3 (1), Janoszkay Ilona Nyiregyháza 3 (1) P.

1936—37-re: Gerencsér Zsigmond Mórighida 6 (2), Saguly János Aszód 6 (2), Mészáros Lászlóné Kispeszt 2 P.

Offertórium: Bokod (1937-re) 4.20, Kisvárd (1937-re) 4.01, Budapest-Anyalföld 12.20, Pesti ev. német egy-

Szeretettel kérem a tagokat és hittestvéreket, hogy a szelvényen megírni szíveskedjenek, mily címen: tagdíj, offertórium, gyűjtés vagy adomány címen könyvelendő el a küldött összeg. — Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1938. január 22.-én.
Csekkszám: 16.188.

ház 10.85 Kispeszt 2.77, Bpest Üllői-u. Külmissziói óra 24.60, Pestszentlőrinc 3.91, Csengőd 1.10, Levél 12, Lucfalva 3, Kelenföld 15.22, Komárom 2.94, Csákvár 1.32, Rajka 10.66, Szend 3.80, Szirák 2.83 P.

Adományok: Budapestről Dr. Molnár Gyula 2, özv. Vásárhelyi Dezsőné 3, Szauer Klára 1, Mezőberényből özv. Winter Adámné 2, Bárdi Ernő 2, I. ker. egyház 2, özv. Baranyai Jánosné 2, Bodrogi Jenő Putnok 1, Ujcsalánosi ev. egyház 1.50, Somogyi Gábor Celldömölk 1, Horváth Sándor Csabdi 1, özv. Tóth Józsefné Győr 3, Zalán Frigyesné Aszód 2, Prot. ifj. gyülekezet Kőszeg 7 P.

Perselygyűjtés: Budapestről özv. Gáncs Aladárné 6.93, Szauer Klára 27, Kispesti ev. lelkészi hiv. 3, Markó Emma Salgótarján 3, Székesfehérvári ev. egyház 3.44, Korcsek Zsigmond Kisalag 2.78, Győri ev. egyház 1.82, Buncsák Gusztávné Mezőberény 58.15, Szombathelyi gyermekistentisztelet 19.38 P.

Germekszövetség: Bélyegekért: Nadasd 5, Duka 6.50, Dombóvár 10, Nitschinger János tanítványai Sopron 5, Meszlen 16.08, Kemenesalja 25.28, Szombathely 8 P.

Gáncs Aladár alapra: Pavlik Ferenc Bonyhád 1 P.

Finn misszióra: Székesfehérvárról id. Bodolai Jánosné 1, Bodolai Anna 1, ifj. Grábner János Martonvásár 1, Celldömölki ev. gyermekszövetség 20.20 P.

Christiananda missziójára: Budapestről Dr. Molnár Gyula 1, Zarándi Attila 2, Urbán Ernő és neje 5 P.

Ukrán misszióra: Markó Emma Salgótarján 2 P.

Lipcsei misszióra: Rajkai ev. egyház 10.81 P.

Árva javára Zarándi Attila 2 P.
A cél megjelölése nélkül küldött Dóka József Lovászpata 1 P.

Rimár Jenő pénztáros,
XIV. Gizella-ut 28. fsz. 1
Telefon: 2-97-189

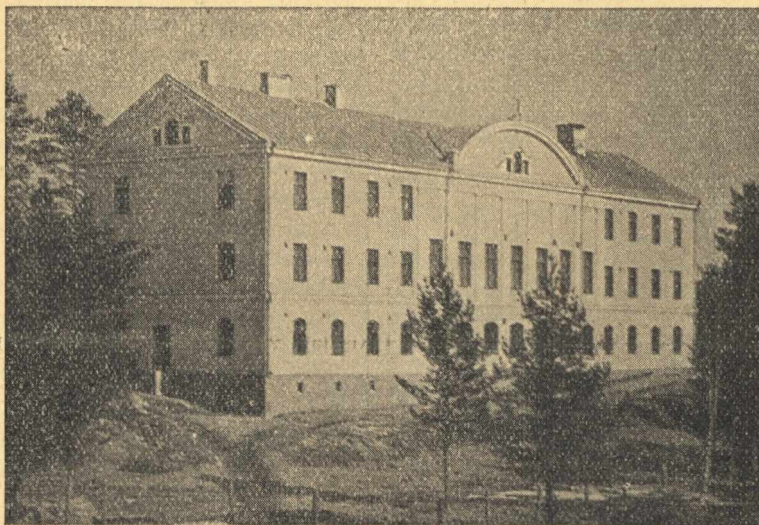

Népfőiskola.

Mi a népfőiskola?

Egyre többször halljuk és olvassuk ezt a szót. Pedig nem divatos dologról van szó, hanem a múlt század egyik legáldásosabb törekvésének Magyarországra való átültetéséről. Hazánkban is sokat foglalkoztak elméletileg is, gyakorlatilag is, a népfőiskola gondolatával, de a megvalósulásakor hol gazda-

sára. Ennek a népfőiskolának az volt a hivatása, hogy az elemit végzett serdülő ifjúságot kiszabadítsa környezetéből, egészséges keresztyén életközösségbe állítsa; megismertesse vele tapasztalatból az igazi keresztyénséget; feltárja előtte nemzete igazi lelki és szellemi értékeit, röviden igazi dán férfivá és nővé nevelje. A gazdasági szakoktatás-

Finnország.

A lapinlahti népfőiskola.

sági iskola, hol pedig népművelő tanfolyam lett belőle, nem pedig olyan ember- és lélekformáló intézmény, amely a keresztyén közösségi élet teremtő erőivel dolgozik.

Dánia.

A múlt század derekán Grundvig N. F. Severin dán evangélikus lelkész az igazi, lélekművelés segítségével akarta kiemelni a köznépet abból a lelki és szellemi nyomorból, amelyben a dán nép vergődött. Grundvig megteremtette az előkészületeket az első népfőiskola felállítá-

nak ezekben az intézetekben nem szán fontosabb szerepet. „Az ifjút itt kizárólag azzal kell foglalkoztatni, ami valamikor csakugyan életügyévé lehet, nem pedig azzal tölteni el az időt, ami egy bizonyos társadalmi osztálynak, vagy bizonyos rangra felemelkedett embernek lehet csak hivatása“ — írja a népfőiskola egyik értesítőjében.

Skandinávia és Németország.

Dánia után csakhamar átvették ezt a népnevelő munkaágot a skandináv népek is. Különösen Norvégiában lettek

az egyház nagy áldásai a belmissziói mozgalomhoz tartozó szigorú és mély keresztényiséget élő népfiskolák. A dán hatás alól Németország sem vonhatta ki magát. A harmadik birodalom előtt minden valamire való intézménynek megvolt a maga népfiskolája. A német szervező erő természetesen ezeket az iskolákat még jobban kiépítette és így alakultak a különböző mezőgazdasági, általános ismereti, háztartási alkalmazottakat képző stb. népfiskolák. Természetes, hogy minden belmissziói intézmény rányomta a maga sajátos bélyegét iskolájára. Németország példáját követte a többi nyugati és középeurópai állam. Az osztrák hubertendorfi népfiskoláról az elmúlt hónapokban különösen sokat írtak a magyar lapok.

Finnország.

A dán hatás nyomán Finnországban is megindult a munka és éppen ez az ország volt az, amely a legtisztábban vette át és őrizte meg Grundvigt népfiskolai alapelveit. Ezen azonban nem csodálkozunk akkor, ha tudjuk, hogy abban az időben, amikor Grundvigt a népfiskola gondolatával foglalkozott, Finnországban is — nem ismerve ugyan a nagy dán evangélikus pap eszméit — erőteljes mozgalom indult meg a keresztény felébredtek között, hogy az ifjúságot egy-egy közös házba összegyűjtve, neveljék. A finn szülők vágya sarkalta ezt a gondolatot. Ők ismerték a konfirmációi oktatás áldásait és azt szerették volna, ha ez a sok áldás gyermekük idősebb korában is megismétlődne. Így indult meg a Krisztus számára való nevelés az ifjúság között. Az első népfiskola, amelyet Grundvigt elgondolása szerint állítottak fel, a múlt század nyolcvanas éveiben alakult meg.

Magyarország.

Különösen Tessedik Sámuel, a nagy szarvasi evangélikus lelkész igyekezett szarvasi lelke teljes melegeivel tenni valamit a falusi ifjúságért. Tessedik minden igyekezetével azon volt, hogy neveljen. Tessediknek számos követője volt, köztük sok evangélikus nagy em-

ber. Berzeviczy Gergely, Berzsényi Dániel, Nagyváthy János stb. Az újabb időben is több kísérlet történt a megvalósulás érdekében, de igazi népfiskolát még sem sikerült létesíteni, ez még mindig a jövő feladata. Nekünk evangélikusoknak őseinktől kapott szent örökségünk, hogy az első ilyen intézmény a mi egyházunk körében alakuljon meg.

Van-e rá szükség hazánkban?

Könnyű erre igennel felelni. De miért? Grundvigt azért foglalkozott a népfiskola gondolatával, mert a köznépet akarta igazán művelté tenni. Nálunk talán nincs szükség erre? Vajjon eleni oktatásunk meg tud-e népünknek mindent adni, amire annak az egész ország érdekében is szüksége van? Vagy az inkább ötletszerűen, mint rendszeresen és tervszerűen folyó iskolánkülsi népművelés komoly tényezővé vált népünk műveltségének emelésében? Vagy a mezőgazdasági iskolák és szaktanfolyamok meg tudták ragadni kigazdáink széles rétegeit? Nem termeltek-e ki sokszor éppen a földtől elszabadulni vágyó ifjakat? Vajjon az egyháznak sokszor mérhetetlen áldozatba kerülő munkája nem vall-e kudarcot éppen a műveltség alacsonyása miatt is? Bizony, ha a sok igyekezet és munka arányában nézzük az eredményt, elenyésző csekélynek kell azt mondanunk. Sokszor hallani illetékes helyekről is azt a megdöbbentő panaszt, hogy a mi népünkön nem lehet igazán segíteni, mert végtelenül bizalmatlan és maradi. Miért van mindez? Mindennek a falu közszeleme az okozója. Elsősorban nem kulturfőlnyre, nem mezőgazdasági ismeretre, politikai felvilágosításra van szüksége népünknek, hanem Krisztus által újjáteremtett lélekre. Ennek pedig egyik legfőbb eszköze a népfiskola.

Célja.

Lelki műveltségre van szükségünk. De nem bölcsélet és erkölcsan lelki műveltségére. Ez csak olyan, mint a szép

ruha, amelyet felakasztva megcsodál az ember, de amint elereszti, azonnal összecuslik. Ezért csak az Istentől vezetett, átformált, újjászült lélek műveltségéről lehet szó. Grundvigt célja: keresztyén hősi lelkületet teremteni az ifjúságban „Csak a Krisztus által újjáteremtett keresztyén lélek bátor. A hitnek bátorságával állandóan munkálkodó, a célt mindig maga előtt látó. Alázatos, mert tudja, hogy mindent Krisztustól kap és neki magának nincsen semmije. Együttérző felebarátja iránt, mert tudja, hogy az is csak ott van, ahol ő és Krisztus azért is meghalt és feltámadott.”

Ez a lélek az, amire a mi magyar népünknek szüksége van. Lehet-e akkor egy ilyen népfőiskolának más célja, mint neveléssel az üdvösség útján Krisztushoz vezetni az ifjút? Legyen ez az iskola eszköz Isten kezében, hogy Szentlélek által újjászületett keresztyén hősokeket neveljen.

Mit tanít a népfőiskola?

Megismerni Krisztust! Ennek a szolgálatában áll az egész tananyag, de mindenek előtt a Biblia és a Kis Káté ismerete. Az egyháztörténet nagy alakjain keresztül megismerhetjük a Lélek munkáját. A társadalmi ismeretek; az állam, egyház, egyes ember, család, falu, haza, a jelen században kifejlődött áramlatok (szocializmus, kommunizmus, fassizmus, keresztyén nemzeti gondolat stb.), megismerése az emberi élet sokféleségét tárják fel az ifjú előtt. De szükségesek tantárgy a történelem is, ebből merít példát és okulást. Irodalom, földrajz, néprajz, egészségtan, természetrajz, számtan, mind az ismeret-tágító, lelket nevelő célt szolgálja. Azonban mindegyik tantárgy különösen szem előtt tartja, hogy falusi gazdaifjúság munkaközösségéről van szó, tehát mindenben, a mezőgazdaság, a törpe- és a kisbirtok gazdálkodását tartja szem előtt. Nem hiányozhat a rajz sem. Hadd elevenedjék meg ifjúságunk előtt régi magyar népművészetünk. Ének és vala-

milyen hangszer tanítása is fontos; ezt a készségüket az ifjúsági egyesületen gyümölcsöztethetik majd hazatérve. Gazdasági ismeretek tanítása szintén nagy szerepet játszik. A kézügyesség is elengedhetetlen. Asztalos, lakatos, villanyszerező, bádogos, kosárfonó stb. munka mind helyet kap. Azonkívül hetes tanfolyamok lesznek a gyümölcsstermelésről, méhészetéről, zöldségtermesztésről stb. Fontos a testedzés és testgyakorlás.

Egy nap a népfőiskolában.

Élesen szól a kis harang. Ébresztő. Reggel hat óra. Ki fürgén, ki lustábban kikászolódik ágyából. Mosakodás, takarítás a reggeli hidegben fürgén megy. Annál nagyobb örömmel ülnek le a közös ebédlőben, ahol már a napos befűtött és várja őket a reggeli kávé. Fél nyolckor megszólal a kápolna hívó harangja. Felsorakozva reggeli áhítatra vonul a kis sereg. Nyolc óra már otthon találja őket, munkaasztáruk mellett. Megkezdődik a délelőtti munka. Az első óra a keresztyén hitnek a megismerése. A biblia körül folyik ez a munka. Majd a történelem, gazdasági számtan, szépirodalom, illetőleg az olvasás művészeete kerül sorra. De nem csak figyelni kell, hanem az óra másik felében a hallottakról és közösen megbeszéltekről kis írásbeli feljegyzést is kell készíteni. Bizony nehezen megy a kemény kezeknek kezdetben a toll forgatása, de heti kétszeri írásgyakorlásban hamar simulékonyá válnak a gyakorlatlan ujjak. Délben pontosan megcsendül az ebédre hívó hangszó. Ebéd és pihenés után a kezek is megkapják foglalkoztatásukat. Hol kosarat fonnak, hol gyalut, fűrészt ragadnak, hol a forrasztó vasat tüzesítik. Közben azonban, hogy az idő ne múl-jék hiába, az újságból, vagy könyvből olvas fel egyikük. Délután meghívott előadó érkezik aki valamilyen érdekes, vagy hasznos kérdéstről tart előadást és megbeszélést. Vacsora után fellobban a tűz a népfőiskola tüzhelyén: biblia óra van. Megindul a beszélgetés, megnyílnak

a szívek Isten igéje előtt. Bűnbánat, gyógyás, harc és öröm zajlik a lelkekben. Kilenc órákor takarodó. Csend uralkodik, hogy másnap újból felvégye harcát az új ember régi önmagával.

Mi a haszna a népfőiskolának?

Mit várhatunk ettől a népfőiskolától? Nem kulturfőlényt, sem gazdasági szak tudást, hanem Krisztusért és Krisztusban küzdő ifjakat. Nem laikus prédikátort, sem diakónust, hanem Krisztus egyházáért élő és dolgozó evangélikus ifjút. A lelkésznek segítőt minden munkájában, különösen az ifjúsággal való foglalkozásában. Nem kap senki oklevelet, nem urat nevel a népfőiskola, akinek már szűk az alacsony-gerendás hajlék, hanem szüleinek öreg korukban is engedelmes, otthonáért élő, földjéért küzdő munkás magyar férfiakat és asszonyokat. Csak egy bizonyítvány van, amit nem a tanító állít ki, hanem a növendék állítja ki magukról az életben családjukban, falujukban, gyülekezetükben. Vizsga nincs, maga az élet vizsgálja őket. A népfőiskola az életre, a küzdelmes magyar falusi életre nevel. Tanrendjébe minden beletartozik, ami az életre fontos. A tanítás módja is szabad, kérdésekkel, megbeszélésekkel mindegyik sajátjává teheti egyházunk és népünk lelki kincseit. Nem szükséges különös előképzettség. Minden hat elemi végzett gazdaifjú 18—24 éves korában elvégezheti a téli öt és fél hónapig tartó népfőiskolát. Megtanulhatja, hogy Isten igéjében lássa és ítélje meg az élet dolgait, Isten akaratának engedelmeskedjen családalapításában, munkájában, szórakozásában, egyházi és községi életközösségében. Isten katonái lesznek, akik harcolnak a bűn ellen, Istennek tetsző életért Krisztus győzelmében. Aki még közelebbit akar tudni a népfőiskoláról, az forduljon Sztehló Gábor nagytarcsai lelkészhez (U. p.: Kistarcsa, Pest megye.), aki a szervezési előmunkálataira megbízást nyert.

Mit tehetünk a népfőiskoláért?

A legelső és a legfontosabb, hogy imádkozzunk érte. Kérjük Istentől, hogy legyenek ifjak, akik szeretnének égő, vágyódó szívvel Isten iskolájába állni. Kérjük Istentől, hogy legyenek tanítók, akik Isten szolgálatában égetik el életüket. Imádkozzunk azért, hogy ennek az iskolának meg legyen a mindennapi kenyere. Ne felejtjük el, hogy nem csak mi várunk sokat a népfőiskolától, hanem a népfőiskola is sokat vár tőlünk: szeretetet és áldozatot.

Csak egy pengőt!

Akinek a szíve megmozdult a népfőiskoláért, az imádkozik érte. Aki pedig imádkozik érte, azt a Lélek arra fogja teljes bizonyossággal indítani, hogy hozzon áldozatot is érte. Hogy a Lélek indításának mindenki engedelmeskedhesék, azt akarjuk elősegíteni azzal, hogy postai befizetési lapot mellékelünk e sorainkhoz. Nem kérünk sokat, csak annyit, hogy minden olvasónk küldjön be *legalább egy pengőt*. Tudjuk, hogy egy pengő ma sok embertől nagy pénz. Némelyik egész napig dolgozhatik, míg megkeresi. De azt is tudjuk, hogy nincs senki az olvasóink között, aki — ha igazán akarja — nem tudna erre a szent célra egy pengőt előteremteni. Ha mindenki beküld egy pengőt, akkor megvan a népfőiskola munkája megkezdésének lehetősége.

Püspöki karunk meleg szeretettel pártfogolja a népfőiskola ügyét. D. Kapi Béla püspök e tárgyban kibocsátott hivatalos körlevelének záró szavaival fejezzük be ismertetésünket:

„Áldást kérek az eszmét felvető és az alkotó munka útján elinduló baráti mozgalomra. Nemes buzgóságukat koronázza sikerrel a szent Isten. A kibocsátott felhívást melegen ajánlom gyülekezezteink, lelkészeink, tanítóink és egyháztagsaink pártfogásába. Merjünk nagyot akarni és tudjunk összefogással, áldozattal Isten kegyelmére támaszkodva nagyot alkotni!”

M. kir. Postatakarékpenztár

Elismervény

EGYHAZI ÖTVÖS
MUNKÁK
MŰVÉSZI KIVITELBEN

A
KESZITŐNÉL
A
LEGELŐNYÖSEBBEN
SZERZHEK BE

BITNER LAJOS
ARANYKOSZORUS
ÖTVÖS
MESTER

BUDAPEST
IV. Prohászka Ottokár-n. 8.

Telefon: 1-833-57.

_____ pengő _____ fillér, azaz

_____ P _____ f-ről, mely

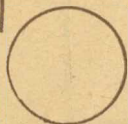
összeget **17.270** számú

csekk számlára a mai napon befizették.

A csekk számla tulajdonosának neve és lakcíme:

Missziói Lapok, Kispeszt

A postaalkalmazott aláírása:

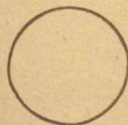
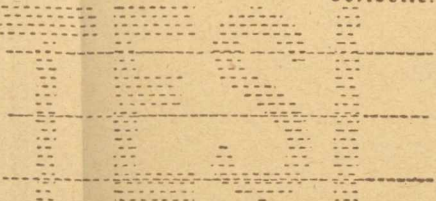
M. kir. Postatakarékpenztár

Értesítő-lap

_____ P _____ f, azaz

_____ P _____ f-ről.

17.270 sz. csekk-
számlára
befizette:

Pap. 321-1.

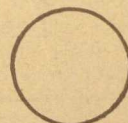
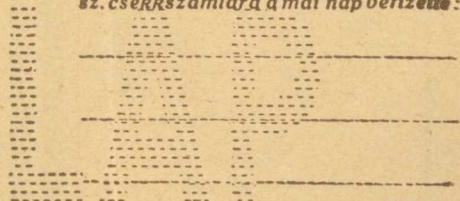
M. kir. Postatakarékpenztár

Könyvelési szelvény

_____ P _____ f-ről.

17.270

sz. csekk számlára a mai nap befizette:

M. KIR. POSTA-
TAKARÉKPÉNZTÁR

BUDAPEST

V., Hold-utca 4. (Központ)
IX., Lónyay-utca 30-32. (Zálogüzlet)

Állami felügyelet és szavatosság!
Létesült az 1885: IX. t.-c. alapján.

Üzletágak:

- I. Takaréközlet. Betétek előnyös kamatozásra. A mindenkor kamatláb bármely postahivatalnál megtudható.
- II. Csekküzlet. Befizetések, visszafizetések s átutalások Magyarország egész területére és a külföldi (nemzetközi) forgalomban is.
- III. Értékpapírüzlet. Értékpapírok vétele és eladása. Idegen pénznemek és devizák vétele és eladása a legelőnyösebb árfolyamok mellett.
- IV. Zálogüzlet. Előnyös kölcsönök kézi zálogokra. Művészi és közhasználati tárgyak állandó árverése.

NYISSON CSEKKSZÁMLÁT
A M. KIR. POSTA TAKARÉK
PÉNZTÁRNÁL!

A befizető díjmentes magánközleményei:

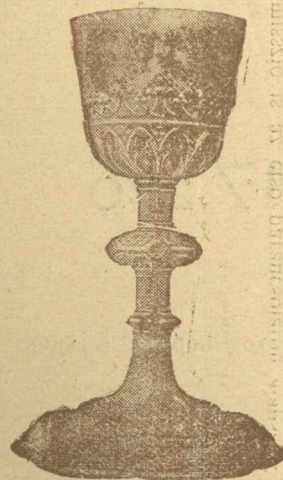
Népfőiskola

stádium Rt., Budapest.

BITTNER LAJOS

Ötvösművész, aranykoszorús mester
ÜZLET BUDAPEST IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-UTCA 8.
Egyetem-téri templommal szemben.

ALAPÍTVÁ
1879

TELEFON:
1-833-57

Kelyhek, szentségtartók egyházi fémszerelvények